

בית משפט לתביעות קטנות בנתניה

ת"ק 50175-06-18 פיקהולץ נ' חשמל רובי (2012 - רמה) בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד הרשמת בכירה אפרת רחלי מאירי

תובע גדליה פיקהולץ

נגד

נתבעת חשמל רובי (2012 - רמה) בע"מ

פסק דין

- 1
- 2 1. מונחת לפניי תביעה לפיצוי עקב אי אספקת מוצר שנרכש מהנתבעת עבור התובע מטעם אגף
- 3 הרווחה של העירייה.
- 4 **הרקע העובדתי וטענות הצדדים**
- 5 2. התובע, בעל 100% אחוזי נכות, קיבל אישור לקבלת מקרר חדש מאגף הרווחה בעיריית
- 6 נתניה. התובע סר לחנות אלקטרוניקה ובחר מקרר כראות עיניו שהתאים לצרכיו.
- 7
- 8 3. על פי הנטען בכתב התביעה, המקרר הנבחר מעולם לא הגיע ליעדו ולא נמסר לתובע. לטענת
- 9 התובע הוא פנה לנתבעת בבקשה לברר מה עלה בגורל המקרר אולם הנתבעת סירבה למסור
- 10 את המקרר או להשיב את כספו של התובע, לפי שיטתו של התובע משמדובר בכספים
- 11 שיועדו בסופו של יום מאגף הרווחה אליו לשם רכישת המקרר. לאחר שנציג הנתבעת סירב
- 12 פעם אחר פעם, התלונן התובע הן בעירייה והן במשרד הרווחה, בעמותות פרטיות וכן
- 13 במחלקה לסיוע משפטי ולאחר כשנה ללא מקרר, קיבל התובע מקרר יד שנייה אולם לא
- 14 מאגף הרווחה.
- 15
- 16 4. להשקפתו של התובע, אזרחים נוספים במצבו נאלצו אף הם לעבור חוויה דומה עם הנתבעת
- 17 אשר פודה את השיקים שהיא מקבלת מהעירייה עבור מצרכים שונים למען הנזקקים אולם
- 18 לא נותנת כל תמורה – לא מוצר ולא החזר כספי. התובע מבקש להביע את חוסר האונים

1 המשוע בו הוא מצוי וכמותו עוד רבים ומבקש פיצוי על עגמת הנפש שנגרמה לו עקב
2 התנהלות הנתבעת.

3
4 5. הנתבעת מנגד, מבקשת לדחות את התביעה. לטענתה התובע לא צירף לתביעה את
5 החשבונית מס/קבלה שנמסרה לו בעת קבלת המוצר וניסיונותיה הרבים לאתרה לאחר כ 6
6 שנים ממועד הרכישה לא צלחו, כל שכן שבאותה התקופה הנתבעת ניהלה מערכת ניהול
7 חשבוניות ידנית בלבד. על פי נהלי העבודה לפיהם היא פועלת, בעת ביצוע העסקה ומסירת
8 השיק נמסר ללקוח חשבונית מס הכוללת את המוצר הנרכש ובאותו מעמד נמסר לו המוצר.
9 שונה הדבר אם המוצר אינו נמצא במלאי או אז מסופק המוצר ישירות על ידי הספק שעובד
10 עם החנות ישירות לבית הלקוח או לחילופין על ידי החנות באמצעות שרותי הובלה מטעמה
11 למקום שסוכם. הואיל ועל גבי השיק שהופקד בבנק מצוין מס' חשבונית מס כך שאין כל
12 ספק שהמוצר נמסר לתובע בעת הרכישה או לאחריה על ידי ספק החנות או החנות
13 באמצעות הובלה. היא ביקשה להדגיש כי היא עובדת מזה למעלה מ-30 שנה עם העיריה
14 ומעולם לא הייתה פנייה של העירייה לגבי אי עמידה בהסדר ביניהם, ולראיה – עד היום
15 הנתבעת והעירייה עובדים יחד.
16 עוד הטעימה כי התובע פנה אליה פעם אחת בלבד, לפני שנה וזאת למעלה מחמש שנים
17 ממועד הרכישה. בקשתו נדחתה לנוכח העובדה שהמוצר נמסר לו זה מכבר.
18 כך או אחרת, טענה הנתבעת להעדר יריבות עם התובע, משהשיק ניתן ע"י העירייה ולכן היא
19 בעלת הזכויות היחידה ביחס לשיק.

20 דיון והכרעה

21
22 6. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות על צורפותיהם ושמעתי את הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי
23 דין התביעה להתקבל, אולם לא על גובהה.
24
25 7. התביעה הוגשה בחודש יוני 2018, 6 שנים לאחר מועד קבלת ההטבה מאגף הרווחה לטובת
26 התובע. העירייה נקשרה בהסכם עם בית העסק הנתבע לשם רכישת מקרר ללא עלות
27 לזכאים לכך לפי קריטריונים של אגף הרווחה. הנתבעת טענה כי אין לו יריבות עם התובע
28 משהתשלום באמצעות השיק ניתן מעיריית נתניה. אל מול זאת, טען התובע כי השיק
29 שסופק לו על ידי עיריית נתניה מהווה הוכחה שעיריית נתניה שילמה "על החשבון הספציפי
30 שלי ולקצבה שלי" (סעיף 1 לכתב התביעה). לאחר שהתובע בחר את היחידה בחנות
31 הנתבעת "היא מעולם לא נמסרה". המוכר אף סירב לתת לתובע החזר כספי או את המקרר
32 החדש עצמו ולדבריו רק לאחר עיכוב של כמעט שנה הוא קיבל מקרר יד שנייה ולא מעיריית
33 נתניה או מי מטעמה (סעיפים 2-4 לכתב תביעתו).
34 יובהר, כי המדינה לא נקשרה עם הנתבעת בלבד על מנת לממש את ההטבה לזכאים
35 לכך, אלא עם מספר חנויות אלקטרוניקה ולאחר שתיבחר עבור התובע חנות
36 אלקטרוניקה וזו תקבל את התשלום ממשד הרווחה (להבדיל מהתובע עצמו), יוכל
37 התובע לבחור את היחידה בחנות.

38 העדר יריבות – האומנם?

8. אשר לשאלה האם צומחת לתובע זכות תביעה כנגד הנתבעת, סבורני כי יש להשיב לשאלה זו בחיוב. במקרה דנן קמה ומזדקרת השאלה מהי משמעות חוזה לטובת צד ג' בו העירייה או המדינה נקשרת עם ספק לטובת הציבור. שכן, אם זו פעולה שלטונית הרי שאין חבות לפי [חוק הגנת הצרכן](#). אולם אם יש כאן חוזה לטובת צד ג' הרי שהפרטה איננה פוטר את העירייה או המדינה מחובתה. עם זאת, מקום בו עסקינן בחוזה בין המדינה לזכין (חוזה למיקור חוץ) כחוזה לטובת צד ג', הרי שחוזים הנוגעים למיקור חוץ של שירותים ציבוריים, בניגוד לחוזים מהמשפט הפרטי, נועדו להשיג מטרות ציבוריות ולספק לאזרח/תושב שירות באמצעות גורם פרטי. הגורם הפרטי מתחייב במסגרת החוזה לבצע פעולות מסוימות עבור הציבור ולהעניק לו שירות מסוים על פי הכללים שנקבעו בחוזה. משכך, חוזה הנוגע למתן שירותים ציבוריים יוצר מערכת יחסים משולשת בין הרשות- הגורם הפרטי- הציבור שבמסגרתה הציבור הוא "צד שלישי" לחוזה. על כן, ניתן לראות בחוזים אלו כמעין "חוזה לטובת צד שלישי". שכן, התובע הוא למעשה מוטב החוזה בקונסטרוקציה משפטית של חוזה לטובת אדם שלישי, המוסדר בפרק ד' של [חוק החוזים \(חלק כללי\)](#), תשל"ג-1973. בחוזה מסוג זה, הצדדים – המזמין והנתבעת – כורתים חוזה לא בשם הצד השלישי אלא לטובתו. בחוזה לטובת אדם שלישי, שני הצדדים מתקשרים בחוזה כדי להיטיב עם אדם שלישי שמחוץ לחוזה. מהו תוכן זכותו של המוטב? זוהי זכות חוזית לדרוש את קיום החיוב. למול חובה זו ניצבת חובת החייב (הנתבעת כאן) למלא את חובתו לטובת הצד השלישי כלפי המתקשר (התובע כאן), שגם לו הזכות לדרוש מן החייב את קיום החוזה כלפי המוטב. במעמד ההזמנה משתכלל חוזה שהוא הטבה לטובת צד ג'. ההטבה היא הזכות לקבל מוצר מן הנתבעת לכל מי שאגף הרווחה רכש בעבורו את ההטבה. העובדה שאגף הרווחה רכש באמצעי תשלום שברשותו את המוצר איננה הופכת את המזמינה לחייבת כלפיו בלבד אלא גם כלפי מי שמקבל את השירות כצרכן בפני עצמו (ראו והשוו: [ע"א 7187/12 עו"ד ליאור צמח נ' אל על נתיבי אוויר לישראל](#) (17.8.2014)).

חוק הגנת הצרכן - האם חל?

9. כפועל יוצא, מתעוררת שאלה עקרונית הראויה להתברר - האם כאשר המדינה או העירייה מפריטה את שירותיה, יש לבית העסק אחריות לפי [חוק הגנת הצרכן](#) כלפי האזרח כבין "עוסק" ל"צרכן" או שמא אין תחולה [לחוק הגנת הצרכן](#) משעסקינן ביחסים שבין "עוסק" ל"עוסק"? יתר על כן: מיהו ה"עוסק" - המתווך בין האזרח כצרכן לבית העסק - האם העירייה או נתון השירות בפועל (בית העסק), עמו העירייה נקשרה בעסקה עבור הצרכן הסופי, ומהו יחס כל אחד מהגורמים כלפי הצרכן הסופי?

כדי ליתן מענה לשאלה זו יש לפצל את הדיון לשלושה שלבים. ראשית, יש להגדיר יחסי "עוסק"-צרכן: האם העירייה או המדינה היא "העוסק" או שמא בית העסק הוא "העוסק" על מנת לחייב מי מהם בהחלת ההוראות הנורמטיביות המעוגנות [בחוק הגנת הצרכן](#)? שנית, במידה שהמדינה או העירייה היא "העוסק", כי אז אומנם במסגרת היחסים בינה לבין בית העסק נרקמת מערכת יחסים של "עוסק" לעוסק", אולם האם היא תחוב כלפי האזרח/עובד הנזקק את אותן החובות המוטלות על בית העסק לו היה בהיקשרות ישירה מול הצרכן? כלומר, מהו מעמד המדינה או החברה העסקית אליה היא מפריטה את שירותיה (מיקור חוץ) - ביחס לציבור? שלישית, במידה שבית העסק הוא העוסק, האם

- 1 בענייננו חל [חוק הגנת הצרכן](#) עת עסקינן במתן שירות או נכס חד-פעמי ולא על דרך עסקים
 2 רגיל, דבר שהיה אף פוטר את המדינה לו הייתה מוגדרת "כעוסק"?
- 3 10. ככלל, רכישת מוצרים אינה פעולה שהמדינה מוסמכת לבצעה (אם זו פעילות עסקית או
 4 פעילות במסגרת יחסי עובד מעביד), אלא אם זה ביחס למימוש פעולתה כריבון (קניית
 5 מוצרים לנזקקים במסגרת הטבות רווחה שהיא מחלקת). הפסיקה קבעה כי אם הפונקציה
 6 היא שלטונית כי אז אין תחולה [לחוק הגנת הצרכן](#). המבחן הוא מבחן פונקציונלי. כן, על
 7 מנת להיכנס תחת תחולת [חוק הגנת הצרכן](#) הקשר בין עוסק לצרכן צריך להיות באופן
 8 שהעוסק פועל על דרך עיסוקו הרגיל בנתינת שירות או מכירת נכס לשימוש שעיקרו אישי,
 9 משפחתי או ביתי.
- 10 11. עם זאת, חלה תמורה בפסיקה ונקבע כי גם אם פעולת המדינה היא שלטונית אך יש בה גם
 11 ממד עסקי, כי אז הפעילות המעורבת מקימה זכות לצרכן מכוח [חוק הגנת הצרכן](#) (ראו ע"מ
 12 7752/12 עו"ד ישראל אסל ואח' נ' מינהל מקרקעי ישראל (2.11.2014)). בעניין אסל נקבע
 13 כי ביסוד ההכרעה האם עסקינן ב"עוסק" שני שיקולים. האחד, עניינו מהות הפעולה
 14 והאחר, תכליתו של [חוק הגנת הצרכן](#). עם זאת, יתכנו גם מצבים דו-מהותיים, מקום
 15 שהרשות חובשת את שני כובעיה – הכובע השלטוני והכובע העסקי, ולפעולתה שני פנים.
 16 במקרים כאלה יש להידרש להתנהגותה תוך החלת שני סוגים של אמות מידה גם יחד.
 17 לרשות תפקידים המבטאים מטרות ציבוריות, חברתיות ולאומיות. בכך נבדלת היא מגוף
 18 מסחרי-פרטי מובהק שעיסוקו במכירת נכסים ובמתן שירותים, ולנגד עינינו אין לו אלא
 19 טובתו שלו. על פניהן, החלטות שעניינן למשל מתן פטור או הנחה הן החלטות של מדיניות,
 20 המופנות כלפי כלל אוכלוסיית הנזקקים, וביסודן ניצבת לכאורה תכלית ציבורית ברורה.
 21
- 22 12. "עוסק" על פי הגדרתו [בחוק הגנת הצרכן](#) הוא מי שמוכר נכס או נותן שירות "דרך עיסוק"
 23 ועל כן כאשר מדובר בפעולה שאיננה חלק מעיסוקו על דרך השגרה, אין נותן השירות חב
 24 ביישום הוראות [חוק הגנת הצרכן](#). אשר על כן, כבר מטעם זה אין העירייה חבה במקרה דנן
 25 בהוראות [חוק הגנת הצרכן](#) כעוסק. הנזקק איננו מהווה ביחסים השוררים בינו לבין
 26 העירייה כ"צרכן", שכן הוא איננו מקבל שירות מעוסק "במהלך עיסוקו". דומני, כי על מנת
 27 שפעילות תהיה "בדרך עיסוק" צריך שהפעילות תהיה חלק אינטגרלי מהעסק אותו מנהל
 28 פלוני באופן מחזורי. לפי תכלית [חוק הגנת הצרכן](#), קשה להניח שכוונת המחוקק הייתה
 29 להחיל את החוק על מכירה חד פעמית. לעניין זה מעניין להפנות לספרו של פרופ' דויטש
 30 **דיני הגנת הצרכן**, שם הוא מצביע על מגמה בפסיקה המעניקה פרשנות רחבה למונחים
 31 הכלולים בהגדרות, ובכלל זה "צרכן", "עוסק", "דרך עיסוק" ו"עוסק במהלך עיסוקו".
 32 באשר ל"דרך העיסוק" – על פי המבחן שהוצג [בד"נ 27/76 "הילרון" חברה לייצוא וייבוא נ'](#)
 33 **המועצה לייצוא פירות ושיווקם**, פ"ד לא (3) 18, פרשנות מונח זה איננה תדירות העיסוק כי
 34 אם היותו חלק מהפעילות המקצועית של העוסק.
 35
- 36 על פי מבחן זה, מתן מקררים ללא עלות איננה מהווה את עיקר פעילותה המקצועית של
 37 העירייה ובכך איננה מהווה את "דרך עיסוקו". העירייה איננה מעניקה מקררים "דרך
 38 עיסוק" אלא פועלת מכוח סמכויות המוקנות לה בדין. בפועלה במסגרת הסמכויות
 39 השלטוניות הנתונות בידיה, פועלת העירייה או משרד הרווחה לשם קיום האינטרס הציבורי
 40 ורווחת הציבור ולא לשם מטרות רווח. במסגרת תמיכות המשרד, מחולקים למשל סלי מזון

– כלומר, זוהי פעולה הנעשית דרך קבע על ידי המשרד, באופנים שונים. פעולה זו היא פעולה שלטונית משהיא מגשימה את מטרות המשרד וייעודו, ונכללת במסגרת משימותיו השנתיות. אשר על כן, אין לראות במשרד הרווחה או העירייה כ"עוסק" על פי [חוק הגנת הצרכן](#) ואין לראות בפעילותו לרווחת הנזקקים פעולות מסחריות כלכליות. ודוק; [חוק הגנת הצרכן](#) איננו חל על שירותים הניתנים כחלק מהפעילות השלטונית של גופים ציבוריים (ראו דויטש דיני הגנת הצרכן (כרך א') יסודות ועקרונות עמ' 246).

13. מהאמור עולה אפוא, כי המדינה או העירייה איננה "עוסק" לצורך החלת חוק הגנת הצרכן – בעיקר מפאת פעולתה כפעולה שלטונית ומחמת העובדה שאין זו דרך עיסוקה להעניק מקררים וכי מדובר בפעולה נקודתית. אם כך הם פני הדברים, האם יש לראות בבית העסק, הנתבעת, כ"עוסק" לצורך החלת חוק הגנת הצרכן בענייננו?

תמ, בית העסק הוא נותן שירות, בין אם השירות הוא עבור המדינה או העירייה ובין אם השירות הוא עבור אזרחים נזקקים החוסים תחת אחריות משרד הרווחה. די בכך שבית העסק הוא "עוסק", קרי, גורם המוכר או נותן שירות דרך עיסוק ולא נדרש כי פעילותו של העוסק תהא בהתייחס ללקוח- הצרכן הנזקק. זאת ועוד. הצרכנים הנזקקים הם מי שאמורים ליהנות בעתיד מפעולותיו המסחריות של בית העסק. גם אם אין הצרכנים הנזקקים מהווים צד פורמלי למערכת היחסים החוזית שבין המדינה לבית העסק, די בקשר עקיף כלקוחותיו העתידיים וכמי שאמורים ליהנות מפירות ההסכם, לשם כינון יחסי עוסק-צרכן. מהעבר האחד, ניתן לטעון כי אף בית העסק איננו "עוסק" באשר אין הוא מספק שירות לצרכן הנזקק אלא למדינה עימה נקשרה בהסכם ועל כן המדינה היא זו שמהווה לקוחה שלו. האזרחים הנזקקים הם בגדר "לקוחות עתידיים". פעילות לחלוקת מוצרי חשמל היא בבחינת הטבה "שלטונית" למוטבים העונים על הקריטריונים של המשרד, ומשהיא כאמור פעולה שלטונית אשר במקרה זה החליטה המדינה לבצעה באמצעות זכיון פרטי – הרי גם מטעם זה ניתן לומר כי הנתבעת איננה עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן (והשוו: [בש"א 1150/07 נתן שפינדלר נ' משרד הביטחון](#) (25.3.2007), בעניין הקנטינות בכלא- המדינה נתנה זיכיון להפעיל חנויות מכר ונקבע שהמדינה מבצעת פעולות שאינן "עסק", היינו: אינן מסחריות; וכן ראו [רע"א 2907/97 מדינת ישראל נ' צ'רטוק](#), פ"ד נו (2) 876 – לפיו ניתן להסיק כי כאשר המדינה מבצעת פעילות שלטונית, גם אם באמצעות גוף פרטי, אין הפעילות השלטונית מאבדת את אופייה בשל כך, ואין לראות את אותו גוף פרטי כ"עוסק" כהגדרתו [בחוק הגנת הצרכן](#)).

14. אך בכך לא סגי. במקרה דנן, פעולתה של הנתבעת היא נקודתית לצורך ניצול משאביה הגולמיים עבור המדינה. אין מדובר בחוזה למתן שירותים קלאסי. לנתבעת אין כלל שיקול דעת והגוף החתום על השיק הוא משרד הרווחה. משמעות הדברים היא כי גם ביצוע הפעולה איננה "דרך עיסוקו" בהכרח של העוסק, הנתבעת, וכל תפקידו מסתכם ב"חזותמת גומי" לשאיפותיו של משרד הרווחה והעירייה, באופן שעבודתו היא "טכנית, פרוצדוראלית". משמעות הדברים היא כי מי שלא מימש, לא יועבר הסכום לבית העסק אלא הסכום התקציבי יישמר ויעבור לטובת פעולות שלטוניות אחרות. נקודה זו חשובה הן במסגרת זהות מקבל הסעד, כפי שיובהר, והן לעניין העדר תחולת [חוק הגנת הצרכן](#) לעניין איסור הטעיה לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה בהתאם [לסעיף 2 \(א\) לחוק הגנת](#)

1 הצרכן, התשמ"א-1981 בכל הנוגע להטעיה בדבר מועד ההספקה או מועד מתן השירות, בין

2 אם במעשה ובין אם במחדל.

3 **ומהתם להכא.**

4 15. התובע צירף שיק של קרן נתניה, עמותה רשומה מתאריך 19.9.2012, כשהמוטב הוא "חשמל
5 רובי בע"מ" ומספרו 5009789 המשוך על בנק לאומי לישראל בע"מ. סכום השיק הוא 2000
6 ₪ . במסמך שצורף מטעם קרן נתניה הממוען לתובע, צוין "ציק חלופי במקום 9563"
7 ולזכותו התשלום האמור מקרן נתניה, כאשר חותמת של אגף הרווחה מיום 27.9.2017
8 מתנוססת מעל המסמך.

9 כן הציג התובע מסמך החתום על ידי הלשכה המשפטית של עמותת רובין הוד הממוען
10 לנתבעת מיום 17.11.2016 לפיו נטען כי עיריית נתניה ומשרד הרווחה מאמתים ששולם
11 לנתבעת סך של 2000 ₪ עבור משלוח מידי של מקרר לתובע והמשלוח לא נמסר. במסגרת
12 מסמך זה נתבקשה הנתבעת לספק "זיכוי לחנות בשווי 4000 ₪ ללקוח שלנו, בכתב מפורש,
13 ללא שום תנאי שימוש".

14 לטענת נציג הנתבעת, "אם התובע מביא לי שיק לחנות מהרווחה, וסיפקתי לו את המוצר,
15 אפשר לבדוק. אפשר לבדוק בנק ובעיריית נתניה. יש לי חשבונות ידניות, אז לא היה
16 ממוחשב וקשה לי לבדוק 6 שנים אחורה" (עמ' 2, ש' 25-23).

17 אכן, יש ממש בטענת נציג הנתבעת לנזק ראייתי עת התובע המתין כשש שנים עד שהגיש את
18 תביעתו – זמן שבוודאי לא סביר יהא מצבו אשר יהא, משיכול היה לשלוח איש מטעמו כפי
19 שפנה לראשונה רק לאחר 4 שנים באמצעות שליח מטעמו, עמותת רובין הוד. בזאת אף יכול
20 היה להקטין את הנזק הנטען מבחינתו מעצם המתנתו כשש שנים.

21 16. מכל מקום, משלא ניתן היה לדעת במעמד הדיון האם נתקבל המוצר אם לאו, למעט כמובן
22 הצהרתו של התובע, כיוון שלא היה ברור מה עלה בגורלו של השיק שהוצג (והרי אם נפדה
23 היה אמור להיות בחזקת הנתבעת ולא בחזקת התובע שהציג רק צילום של השיק) – על מנת
24 לייעל את הדיון, נתבקש אגף הרווחה בעיריית נתניה ליתן פרטים בכל הנוגע לשיק מושא
25 התובענה שהוצא לפקודת הנתבעת בשנת 2012 ולהבהיר האם הסכום על סך של 2000 ₪
26 שולם לנתבעת עבור רכישת מקרר לתובע בהתאם לזכאות אותה עת שקיבל מהמדינה. כן
27 נתבקש נציג הנתבעת להודיע לבית המשפט האם השיק מושא התובענה הופקד בחשבונו
28 משבידו המידע מול הבנק, תוך שהוא תומך זאת במסמך חיצוני.

29
30 17. עמותת קרן נתניה הגיבה מטעם אגף הרווחה כשלוחה מטעמו ומסרה כי השיק מושא
31 התובענה ע"ס של 2000 ₪ לפקודת הנתבעת בעניינו של התובע, משוך על ידי קרן נתניה,
32 נמסר לאגף הרווחה בעיריית נתניה וניתן אישור קבלתו על ידי אגף הרווחה בתאריך
33 27.9.2018 (נראה כטעות סופר משעל המסמך המקורי מצוין 27.9.2012). היא הדגישה כי
34 השיק הופקד ונפרע בתאריך 8.11.2018 (נראה אף הוא כטעות סופר והכוונה היא לשנת
35 2012). היא צירפה כתימוכין לכך את השיק חתום בגבו על ידי הנתבעת עצמה.

36
37 18. בתגובה, השיבה הנתבעת כי התובע לא צירף לתביעה את החשבונית מס או הקבלה
38 שנמסרה לו בעת קבלת השיק. טענה זו מוטב היה שלא תיטען. שכן, באמירתה זו היא מודה

1 הלכה למעשה כי כן קיבלה את השיק וסיפקה לו בתמורה חשבונית מס או קבלה. מעבר לכך
2 שהחשבונית אמורה לצאת לפקודת קרן נתניה, הרי שגם בידה של הנתבעת אמור להיות
3 העתק בספר חשבונות אותו היא מנהלת, ולו רישום על כך. מה גם, שבעצם כך שהיא מודה
4 שהשיק עבר לחזקתה, הרי שלפנינו טענת "הודאה והדחה". הנתבעת מודה כי היה עליה
5 לספק לאגף הרווחה או למי מטעמו את המוצר, היא קיבלה את השיק ולטענתה נמסר
6 המוצר. משכך מוטל עליה נטל השכנוע לגבי העובדות "המדיחות" הנטענות על ידה.
7 מושכלות יסוד הן כי מקום בו נטענת טענת הודאה והדחה והטוען כי פרע אינו מרימו,
8 מתקבלת גרסת התובע אם בסופו של המשפט ימצא כי כפות המאזניים מעוינות ביחס
9 לטענות הנתבע – שכן הנתבע הודה בעובדותיה (וראו לעניין זה למשל ע"א 11100/02 חצור נ'
10 דותן (16.2.2004); רע"א 3592/01 עיזבון המנוח סימן טוב מנשה נ' ע. אהרונוב קבנות בניין
11 (1998) בע"מ, פ"ד נה (5) 193; ע"א 642/61 טפר נ' מרלה, פ"ד טז 1000; י' זוסמן, סדרי
12 הדין האזרחי (מהדורה שביעית, 1995, ש' לוי עורך) 320-321; י' קדמי, על הראיות – הדין
13 בראי הפסיקה (תשס"ד), עמ' 1530).

14 משכך, הנטל מועבר אליה להוכיח שכן ניתנה תמורה בעד התשלום.

15 19. לטענת הנתבעת, על פי נהלי עבודתה שלא נתמכו באישור מנהל החנות אותה עת או רואה
16 החשבון של העסק – בעת ביצוע העסקה ומסירת השיק (שקודם לכן לא הודתה אשר
17 למסירתו ולא הודיעה לבית המשפט אודות ממצאיה מול הבנק דבר שיכולה הייתה לעשות
18 בנקל אלא המתינה לתוצאות אגף הרווחה שבמקרה צלח לאתר את השיק המדובר ולבשר
19 על גורלו) נמסרת ללקוח חשבונית מס או קבלה הכוללת את המוצר שנרכש ובאותו מעמד
20 נמסר לו המוצר. דומה כי קיים קושי לטעון שבאותו המעמד קיבל התובע את המוצר בדמות
21 מקרר חדש שבוודאי מצריך הובלה. מה גם, שהיא עצמה טוענת כי מקרים בהם המוצר לא
22 נמצא במלאי, מצוין בחשבונית מס או קבלה המקום אליו יסופק המוצר, ובידה האפשרות
23 לאתר עם איזו חברת הובלה או ספק ביצעה עסקאות אותה התקופה.

24

25 שוכנעתי כי התובע עמד במאזן ההסתברותי הנדרש במשפט האזרחי להוכיח את חבותה של
26 הנתבעת לספק לו את המוצר ומשהנתבעת מודה במסגרת הודעתה כי היא מחויבת לספק
27 את המוצר וקיבלה את התשלום עבורו, מועבר אליה הנטל להוכיח כי מסרה את הנכס ולא
28 די בטענה כללית ביחס לנהלי העבודה אותה עת. נראה על פניו, כי גם לו הייתה מוצאת את
29 החשבונית הרי שלא הייתה "מפלילה" עצמה ולכן די לה להסתמך על כך שקרן נתניה לא
30 התייחסה לשאלת החשבונית משלא נדרשה, ומבחינתה מקום שלא צירף התובע חשבונית
31 מס או קבלה, כי אז לכאורה לא הוכיח את תביעתו, הגם שהראיות הנסיבתיות, כמו גם
32 הישירות מלמדות כי עבר את המשוכה הנדרשת, בעוד גם לו יצויר כי הנתבעת הובילה למצב
33 בו כפות המאזניים מעוינות – הרי שעדיין אין בכך לדחות את גרסת התובע, כאמור.

34

35 יצוין, כי הנתבעת יכולה הייתה כבר שנתיים קודם לכן לברר את הנושא עד תום משחלפו אך
36 4 שנים. הגם שמדובר בזמן לא מבוטל, עדיין היה בידה לאתר זאת בספרי חשבונותיה (והרי
37 היא עצמה מציינת את מספר חשבונית המס 24243). כל שכן, עבור העסקה יכולה הייתה
38 לקבל החזרי מע"מ, ודבר זה רשום ברשומות המס, משהשיק כבר נפרע והכסף הועבר
39 לחשבונה. מכל מקום, גם לו היה התובע מציג חשבונית מס, אין בכך ללמד כי קיבל את
40 המוצר בפועל. מה גם, שיש הבדל בין חשבונית מס לבין קבלה. יתר על כן: דומה כי אין

1 חולק שהתובע לא יכול היה לקבל את המוצר במעמד מסירת השיק וקבלת החשבונית. על
 2 כן, לא ברור כיצד מסיקה הנתבעת שמעצם רישום מספר החשבונית על גבי השיק "אין כל
 3 ספק שהמוצר נמסר לתובע בעת הרכישה או לאחריה ע"י ספק או החנות באמצעות
 4 הובלה". (סעיף 4 להודעה), בשים לב לכך שהיא עצמה לא יודעת מתי נתקבל המוצר – אם
 5 בעת הרכישה או לאחריה. יכול והספק או חברת ההובלה לא סיפקו את המוצר בעוד היא
 6 סיפקה, אולם עניין זה הוא בינה לבין חברת ההובלה או הספק ובכוחה להיפרע ממי מהם,
 7 היה וכך הדבר.

8
 9 טענת הנתבעת כי דחתה את פנייתו של התובע בהדגישה כי פנה לאחר 5 שנים ממועד
 10 הרכישה וזאת "לאור העובדה שהמוצר נמסר לו בשעתו" (סעיף 6), כאשר היא עצמה לא
 11 יכולה הייתה להעיד על כך בדיון או בכתב הגנה שלא הוגש, ואין בידה כל אסמכתא לדבר
 12 למעט טענה כללית וגורפת של הכחשה – דינה להידחות.

13
 14 סיכמו של דבר, אני קובעת כי התובע הוכיח במאזן ההסתברותי הנדרש במשפט האזרחי כי
 15 הנתבעת לא סיפקה לו את המוצר.

16 הסעד

17 20. אכן, בעלת הזכויות בשיק היא עיריית נתניה ולא התובע, הגם שעסקינן בחוזה לטובת צד ג'.
 18 גם לשיטתה של הנתבעת, מקום בו יחליט בית המשפט על השבת התמורה ששולמה, יש
 19 להשיב את התמורה לעירייה ולא לתובע.

20 לא ברור מדוע התובע לא פנה לאגף הרווחה שבעיריית נתניה בסמוך לאי קבלת המוצר,
 21 בדרישה שיפנו לנתבעת (הגם שטען כי התלונן לפנייהם) והלה יכול היה בנקל לסייע לאיתור
 22 השיק אותה עת, כמו גם לא ברור מדוע המתין כשש שנים עד שהגיש את תביעתו, בוודאי
 23 אם המוצר היה כה נדרש מבחינתו. על כן, קיים קושי ליתן משקל לאי סיפוק המוצר עוד
 24 בשנת 2012 כאשר התובע יכול היה בוודאי להקטין את הנזק. אי לזאת, ההתייחסות תהא
 25 מפנייתו הראשונה לנתבעת על פי החומר הראייתי שהוצג לפניי – היינו, החל משנת 2015.
 26 בית המשפט אינו יכול לחייב ריבית פיגורים לפי [חוק ההוצאה לפועל](#) משאין הדבר מצוי
 27 בסמכותו על פי דין ועל כן החישוב הוא לפי חוק ריבית והצמדה. על כן, אני מחייבת
 28 בהתאמה את הנתבעת להפקיד בקופת בית המשפט תוך 30 יום סך של 2573 ₪.

29 בכל הנוגע לתשלום עבור שירותי עורך דין שמבקש התובע, עסקינן בתביעה קטנה המייתרת
 30 כתיבת כתבי טענות על ידי עורך דין וחוטאת לתפישת המוסד של תביעות קטנות. אדם
 31 רשאי להיעזר בשירותי עורך דין אך לא לדרוש עלות הכנת כתבי הטענות עבור בית משפט
 32 לתביעות קטנות. ביחס למכתב התראה, מובן הצורך ליתר הליכים משפטיים טרם
 33 נקיטתם, ולכן אני פוסקת עבור הכנת מכתב התראה אחד. סך הכל תשלם הנתבעת לתובע
 34 הוצאות משפט לרבות אגרה והמצאות וכן עבור טרחה המתבטאת בין היתר גם בעגמת נפש
 35 ב'מרדף' הכרוך אחר קבלת מוצר שהתובע היה זכאי לו על פי דין והנתבעת היא הגורם 'הזול
 36 ביותר' לייתור התביעה – סך של 1800 ש"ח שישולמו לתובע ישירות תוך 30 יום.

37
 38 21. אני מורה לעיריית נתניה, אגף הרווחה, קרן נתניה, להודיע תוך 30 יום האם היא עומדת על
 39 העברת הסכום לחזקתה והיא זו שתבוא בדיון ודברים עם התובע במסגרת יחסיה עמו

1 לאותה תקופה בה כבר הוענקה לו ההטבה למימוש בהתאם לתנאי הזכאות או להעביר את
2 הסכום שיופקד ישירות לידי התובע. היה ולא תגיב, כמוה כהסכמה להעברת הסכום לידי
3 התובע לאלתר.
4 בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 15 יום.
5 **המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לצדדים.**

6

7

8

9

10

11 ניתן היום, א' שבט תשע"ט, 07 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.

12

13 אפרת רחלי מאירי

14

15

16

17

18